MAASEUDUN TULEVAISUUS
Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Lauri Kontro

Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

Ääritapauksessa talouden rakennemuutoksen edistämiseen tähtäävät tuet jarruttavat rakennemuutosta. **JOUNI LUOTONEN, TOIMITUSPÄÄLLIKKÖ, TALOUSELÄMÄ**

Luontostrategia keskittyy suojeluun

Suomessa on viime vuodet laadittu strategiaa luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi. Mukana on ollut hallinnon lisäksi asiantuntijaorganisaatioiden ja järjestöjen edustajia. Ohjaavana virastona hankkeessa on ympäristöministeriö.

Strategian valmisteluun liittyvä lausuntokierros päättyi viime viikolla. Käytäntöön strategia viedään erillisellä toimenpideohjelmalla, jonka valmistelu on jo täydessä käynnissä.

Luonnon arvojen vaaliminen on tärkeää, ja Suomessa laadittava strategiakin perustuu kansainväliseen yleissopimukseen ”luonnon monimuotoisuuden kadon pysäyttämiseksi”.

Lausuntokierroksella olleen strategialuonnoksen perusteella on kuitenkin syytä pelätä, että luontoarvojen suojelulla törmätään jälleen kerran maalla asuvaan ihmiseen ja tämän elinkeinoihin. MTK:n ympäristöjohtajan Liisa Pietolan mielestä maa- ja metsätalous on otettu luonnoksessa heikosti huomioon (MT 11.4.).

Monimuotoisuusstrategiaa ja sen rinnalla toimenpideohjelmaa edelleen viilataan muun muassa kerättyjen lausuntojen perusteella. Asian korjaaminen on siis vielä mahdollista – mikäli valmistelijoilta löytyy tahtoa tähän.

Muutoksia luonnossa tapahtuu sekä luonnon omilla ehdoilla että ihmistoiminnan seurauksena. On siis selvää, että ihminen voi vaikuttaa esimerkiksi kasvi- ja eläinlajistojen esiintymiseen ja runsauteen.

Maa- ja metsätalouden lisäksi maaseutuasuminen on muokannut ympäristöä läpi vuosisatojen. Jotkin lajit ovat saaneet lisää elintilaa toisten joutuessa väistymään syrjemmälle. Joka tapauksessa ihminen on toiminnallaan myös lisännyt luonnon monimuotoisuutta.

Uudelle strategialle on heikko lähtökohta, mikäli se ei kykene tunnistamaan ja turvaamaan maa- ja metsätalouden perustehtäviä. Metsätalous tuottaa uusiutuvia raaka-aineita ja energiaa. Maatalouden tehtävä on puolestaan tuottaa ruokaa ihmisille.

Kaupungistunut yhteiskunta asettaa molemmille elinkeinoille kovia tehokkuusvaatimuksia. Ne on kyettävä yhteensovittamaan myös luonnon monimuotoisuutta vaalivan toimenpideohjelman valmistelussa.

Vihreiden puheenjohtaja, ympäristöministeri Ville Niinistö on kevättalven aikana pohtinut ääneen, että vihreiden tulisi oppia nöyrempää suhtautumista ja ihmisten kuuntelua pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Tähän olisi nyt hyvä mahdollisuus, kun hänen itsensä johtama ministeriö valmistelee ennen kaikkea maaseutua koskevaa ohjelmaa.

Myös maaseudulla asuva ihminen elinkeinoineen tuottaa luontoon monimuotoisuutta.

Niin maa- kuin metsätalouskin toimivat tällä hetkellä taloudellisesti hyvin ahtaassa ympäristössä. Luonnon monimuotoisuusstrategiassa on välttämätöntä huomioida, etteivät sen toimenpiteet aiheuta elinkeinoille ylimääräisiä kustannuksia tai byrokratiaa.

Maaseutu ja luonto säilyvät monimuotoisina, kun ihminen on siellä läsnä elinkeinoineen. Lisäksi tarvitaan erityistoimia, joissa niissäkin keskeinen osa on maaseudulla asuvalla ihmisellä.

Myös suojelu ja suojelualueiden hoito kuuluvat asiaan. Ne eivät kuitenkaan voi lähtökohtaisesti syrjäyttää ruuan ja uusiutuvien luonnonvarojen tuotantoa.

Moni elinkeinon harjoittaja on varmasti kiinnostunut flooran ja faunan vaalimisesta, jos ja kun tulevan monimuotoisuusstrategian toimeenpano siihen kannustaa. Varmasti hallitus löytää tähän myös tarvittavan rahoituksen.

Samalla on kuitenkin muistettava varjella maaseudun elinkeinoja. Niiden tuotannon vähentäminen maailmassa, jonka uusiutumattomat luonnonvarat ehtyvät ja nälkäongelmat pahenevat, vaikuttaisi eettisesti ja moraalisesti vähintään arveluttavalta.

> **Suojelu ei voi syrjäyttää ruuan ja uusiutuvien luonnonvarojen tuotantoa.**

VIERASYLIÖ

Melkein Euroopan omistajat

Euroopan taloudessa on tarvittu Saksaa, koska se on vahvin ja vaikutusvaltaisin. Niin hyvässä kuin pahassakin saksalaiset näyttävät omistavan Euroopan ja he myös haluavat talouden-pidon toripoliiseina valvoa millaista käyttäytymistä voidaan tai halutaan sietää.

Kreikkalaisten mielestä se on ollut sietämätöntä. Saksalaiset ovat sitä mieltä, että laiskat kreikkalaiset ovat tällä planeetalla se ainoa kansakunta, jolta voi kaikista vähiten odottaa, että he maksaisivat velkansa.

Kreikkalaisten mielestä saksalaiset ovat varastaneet heidän kansallisomaisuuttaan.

Euron ja Euroopan tulevaisuus on joka tapauksessa ollut hieman liiankin pitkään Angela Merkelin sylissä tai päässä. Toripoliisi on kyllä valvonut, mutta se ei ole johtanut.

Rahalla ei ole isänmaata

Ranskalainen Jean Monnet on monelle oppineellekin suomalaiselle tunnetumpi konjakkitehtailijana kuin merkittävänä Eurooppa-aatteen kehittäjänä. Hänen aloitteestaan Euroopan hiili- ja teräunionin maat tekivät vuonna 1953 taloutta, politiikkaa ja puolustusta koskevan sopimuksen. Vuonna 1957 yhteisöön kuuluneet kuusi maata sopivat niin sanotulla Rooman sopimuksella yhteismarkkinoiden perustamisesta.

Jean Monnet’lta kysyttiin myöhemmin, mitä hän tekisi, jos voisi käynnistää Euroopan integraatiokehityksen uudestaan. Vastaus oli, että hän aloittaisi Euroopan yhdentämisen kulttuurista.

Tiedämme, että yhteinen raha ei ole muovannut yhteistä Eurooppaa. Rahalla ei ole isänmaata eikä kansallisvaltioilla ole rahaa. Jäsenvaltiolla on erilaiset ja omat intressinsä ja tavoitteensa – tämä rahaunioni on muistuttanut kasinoa.

Sekoilutaloudessa saksalaisen omahyväisyyden pelätään yltyvän. Itsevarma ja menestyvä kansakunta herättää kateutta, joskus myös raivoa.

Autoteollisuus on vauhdissa

Nykytilanne perustuu Saksojen yhdentymisen jälkeisten vuosien kovaan työhön. Muiden eläessä velkarahoilla saksalaiset keskittyivät tutkimukseen, tuotekehitykseen, uusien työpaikkojen synnyttämiseen ja leikkasivat kustannuksiaan. Talous ei ole ollut ahneutta, se on ollut toimintaa.

Liittotasavallan yksi talousmoottori on Baden-Württembergin osavaltio, josta löytyy kaksi perisaksalaista talousilmiötä: autonvalmistusta laajoine alihankkijaverkostoineen ja vanhoja, mutta vahvoja perheyrityksiä.

Osavaltiossa vallitsee myös uussaksalainen ilmiö: vuosikymmenten yhtäjaksoisen CDU-johtoisen politiikan jälkeen ministeripresidentti on vihreä. Jopa auto-osavaltion liikenneministeri on vihreä.

> **Yhteinen raha ei ole muovannut yhteistä Eurooppaa.**

Saksan autoteollisuus on päättänyt investoida seuraavan viiden vuoden aikana yli sata miljardia euroa uusiin tuotantolaitoksiin, uusiin malleihin ja uuteen teknologiaan. Suurten autovalmistajien pääjohtajat ovat kuorossa julistaneet menestymisen ilosanomaa. Daimlerin Dieter Zetsche on kirjoittanut, että tulevista vuosista tehdään ”Mercedes-Dekade” – ei kvartaalitaloutta, vaan suunnitteluhorisonttina on seuraava vuosikymmen.

Rahakkaille on takaisku se, että yhtiö on lopettanut autopioneeri August Wilhelm Maybach’lta nimensä saaneen luksusauton valmistuksen.

Audin Rupert Stadler on ilmoittanut yhtiön tehneen erinomaisesti rahaa ja yhtiö pystyy vallitsevassa taloudellisessa ympäristössä kehittymään.

Baijerilaisen BMW:n Norbert Reithofer ilmoitti, että finanssikriisistä ei ole näkynyt jälkeäkään ja yhtiö tulee kasvattamaan vuosimyyntinsä kahteen miljoonaan autoon.

VW:n patriarkka Ferdinand Piechin viesti oli, että historian suurin investointipaketti on kasassa, ja konsernista on tuleva ekonomisesti ja ekologisesti maailman paras.

Kiina kiinnostaa saksalaisiakin

Kaikki tekevät autoja myös maailman suurimmalla automarkkina-alueella, Kiinassa. Kansantasavallan johto ajaa Audeilla ja BMW on rakentanut 500-sarjaan 14 senttiä perusmallia pitemmän version, jotta takapenkillä olisi enemmän tilaa: omistajat eivät aja itse, koska heillä pitää olla oma kuljettaja.

Kiinassa on saatettu voimaan direktiivi, jonka perusteella ulkomaisia investointeja ei entisessä määrin ”rohkaista”, vaan halutaan varmistaa autoteollisuuden kansallinen ja ympäristöllinen kehittyminen. Se tarkoittaa ympäristöystävällisiä energiamuotoja ja uusien voimanlähteiden autoja.

Automalleja kehitetään yhä nopeammissa sykleissä ja niitä on pystyttävä myös testaamaan riittävästi ennen markkinointia. Continental avasi helmikuussa Kiinassa ajoturvallisuuteen keskittyvän talvitestauskeskuksen.

Suomessa muun muassa kajaanilaiset pitävät kiinteitä yhteyksiä autonvalmistajiin apunaan stuttgartilainen korkean teknologian siirtoverkosto Steinbeis Stiftung. Kajaanin ammattikorkeakoulu on aloittanut yhteistyössä Heilbronnin yliopiston kanssa WintEVE-sähköautoprojektin.

Laatu takuuna menestykselle

Perheyritykset ovat saksalaisen talouden selkärankaa. Ne eivät ole valmistaneet älypuhelimia tai iPadeja, vaan enempi ”perusinsinöörituotteita”. Menestyminen ei välttämättä perustu omaperäisyyteen, vaan varmaan osaamiseen ja tuotteiden luotettavuuteen.

Stuttgartin liepeillä toimiva Stihl ei ole enää pieni ja se myy 86 prosenttia tuotteistaan ulkomaille. Pitkälle varmistetut tuotteet eivät ole alennustavaraa: halpa ei toimi, halpa menee rikki, halpa on halpaa eikä takuu ole voimassa.

Maailmalla ollaan valmiita maksamaan siitä, että tuotteessa on Made in Germany -leima. Laadussa ei ole kysymys velvollisuudesta muiden edessä, vaan velvollisuudesta itseään kohtaan.

Stihl ei ole irtisanonut tai lomauttanut, vaan antanut työntekijöilleen vakuuden työsuhteesta vähintään vuoteen 2015 saakka.

Perheyrittäjä Robert Bosch on puolestaan todistanut: ”En maksa hyviä palkkoja siksi, että minulla on paljon rahaa – mutta minulla on paljon rahaa, koska maksan hyviä palkkoja.”

ERKKI VÄHÄMAA

Kirjoittaja on arkkitehti ja Pellervon valtuuskunnan emerituspuheenjohtaja.

PÄIVÄN KUVA

AHTI KOSKINEN

Metsämyyrästä proteiinia kasvuun

Lumikko on napannut pulskan metsämyyrän saaliikseen Aurajoen rantatörmältä.
Proteiinit ovatkin tarpeen nyt, kun lisääntymiskausi on menossa.
Lumikot synnyttävät toukokuussa 3–8, joskus jopa 14 poikasta.
Jos pikkujyrsijöitä riittää ravinnoksi ylenmäärin, voivat lumikot intoutua toisenkin pesueen perustamiseen heinäkuuksi.

Päivän kuva -ehdotuksia voi lähettää MT:n toimitukseen osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Julkaistuista kuvista maksetaan palkkio.

Onnelliseksi puutalossa

Puutalossa asuu onnellinen perhe.

Lause kuulostaa mainostekstiltä, mutta ei ole sitä. On nimittäin todettu, että männystä haihtuu uuteaineita, jotka voivat jopa tasata verenpainetta.

Verenpaineestaan huolestuneen kannattaa siis asua puusta rakennetussa talossa.

Lääketieteen selitys asialle on, että ihminen kokee eräät puusta haihtuvat aineet miellyttävinä ja näillä aineilla on verenpainetta alentava vaikutus. Itävaltalaiset tutkijat ovat todenneet, että tällainen aine on alfapineeni, joka tunnetaan myös mäntytärpätin ainesosana.

Aina ei ole kysymys edes puhtaasta kemiasta. Puu on erinomainen rakennusaine jopa kiven tai betonin pinnalla. Toinen tutkimus on saanut selville, että sairaalapotilaat viihtyvät paremmin puusta kuin kivestä rakennetuissa huoneissa.

Syyksi epäillään psykologisia tekijöitä. Ihminen pitää puusta, joka on lämmin materiaali.

Tunne on helppo selittää, vaikkei olisikaan potilashuoneessa. Jostakin syystä ihmiset vetäytyvät viikonloppuisin maalle puusta rakennettuihin mökkeihin tai hirsirakennuksiin takkatulen ääreen. Kesämökkiä rakennetaan harvemmin kivestä, mökin kuuluu olla aitoa puuta.

Nähtäväksi jää, synnyttävätkö nämä tulokset suorastaan uusia terveysväittämiä.

Puu tekee sinut onnelliseksi! Hirsitalossa asuu tervettä väkeä! Tai muuta vastaavaa.

Tuskinpa sentään. Mutta tutkimustulokset ovat silti hyviä uutisia puutuoteteollisuudelle.

Puu on rakennusaineena luonnonmukainen ja edistää myös ihmisen terveyttä.

KOLUMNI: JUHA AALTOILA

Jatkuva rakentaminen ja kasvatus

”Tsihh”, sanoi sappitilkka vatsahaavassani, kun silmä viskasi aivoihini Kuntaliiton tiedotteen. Otsikkona oli ”Sadan miljoonan elvytyspaketilla korjattaisiin ainakin 500 homekoulua”. Töitä riittäisi 8 500–10 000 miestyövuodeksi.

Mistä niitä euroja sataa, korjaustöiden likaisen työn lisiinkin?

Ja kun korjaustöissä ”ahertaa” sama tunari tai isältänsä taitonsa ja vastuuntuntonsa perinyt jälkeläinen, jatkuvan rakentamisen malli on valmis. Miinus-Sampo, takapero-ikiliikku kasvattaa osaamisestaan kuulun maamme bruttokansantuotetta.

Tulevat ihan mieleen metsätalous ja jatkuva kasvatus. Siinäkin riittää kehnon perustyön eli epämääräisen hakkuun jälkeen monta työtä tuulenkaatojen korjuusta siemenvuosien ja lahon odotteluun.

Tilanne on kouluilla pahempi kuin metsissä. Kuntaliiton mukaan 20–25 prosentissa kouluista on kosteus- tai homevaurioita.

Näin jopa 1 000 koululla on oppilailla, opettajilla, koulunkäyntiavustajilla, psykologeilla ja kohta kai vartioliikkeenkin väellä riski altistua itiöille.

> **Jopa 1 000 koulussa voi olla oppilailla, opettajilla, koulunkäynninavustajilla, psykologeilla ja pian kai vartioliikkeen väelläkin vaara altistua home- ja sieniitiöille.**

juha.aaltoila@maaseuduntulevaisuus.fi

”Plits”, sanoo nenän tippa läsähtäessään elämänkatsomusoppikirjan sivulle.

Metsissä jatkuva kasvatus on jäänyt hyvin vähiin. Ei keljujen viranomaisten, katselmusten eikä käräjienkään ruuhkien takia, vaan siksi, että talonpojat osaavat hoitaa metsiä.

Isoisän navetan rakentamiseen hakattiin jatkuvasti kasvatettuun metsään 1940-luvulla 10 hehtaarin aukko, puuta lähti tehtaille 1 200 kuutiometriä.

Nyt pojanpoika hakkaa isoisän istuttaman kuusikon. Puuta karttuu 4 000 kuutiometriä. Isä harventeli alueelta sellupuita ja vähin tukkiakin 1 200 kuutiometriä.

Kouluilla tilanne on parempi kuin metsässä siinä, ettei siellä tutkita, kuinka homekouluja voitaisiin lisätä tai olisiko niistä jotain hyötyä.

En ole kuullut myöskään tutkijoista, jotka olisivat viehtyneet tutkimaan homekoulun mahdollisuuksia allergiasiedättämönä. Yllätys ei toki olisi ”tiedeuutinen” isosta lehdestä: ”Homekoulu paransi Sofian kissa-allergian.”

Mutta metsiin on nyt rakenneltu laajat ja kalliit kokeet jatkuvan kasvatuksen tutkintaan. Onkohan osalla tutkijoita repussa eväinä kyynisyyttä ja turhautuneisuutta?

He ovat lukeneet metsätalouden historiaa, tuntevat laajalti alan tutkimukset ja käytännön puunkorjuun, puun hinnoittelun ja metsänjalostuksen tulokset.

Ilmeisesti tutkimuksiin on haluttu mukaan kriittisesti asioihin suhtautuvaa tiedeväkeä painoiksi, jotka vetävät lennokkaimpien liehukoiden tennareita maata kohti.

Suomalainen viljelijä-metsänomistaja asuu yleensä terveessä puutalossa ja on tervepäinen. Ei tule kuuloonkaan, että temmesläinen perunantuottaja pistäisi keväällä vakoon mitä sattuu.

Sama koskee orimattilalaista ohran ja hevosen kasvattajaa. Lajike peltoon valitaan huolella ja tulevan varsan siemenlähteet tutkitaan tarkoin sukukirjoista ja alan osaajien kanssa keskustellen.

Metsäänkin halutaan parasta. Jalostetut alkuperät tuottavat viidenneksen kasvuhyödyn, laatuhyötykin on iso. Aniharva eksyy perustamaan jatkuvan kasvatuksen harveikkoa eikä siihen tulisi ketään eksyttäkään.

LEHTIKATSAUS

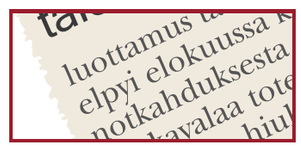

Härskiä peliä nuorten töillä

Lapin Kansa arvostelee Palvelualojen ammattiliittoa (Pam) härskistä politikoinnista nuorten kesätyöpaikoilla. *”Kaupan alan järjestöjen riita uhkasi jättää tuhannet koululaiset ilman kesätyöpaikkaa.*

Työnantajia edustava Kaupan liitto ja työntekijöiden etujärjestö eivät olleet päästä sopuun kiistassa, joka koski jo 20 vuoden ajan järjestettyä Tutustu ja tienaa -harjoittelua.

Pam irtisanoi viime vuonna harjoittelusopimuksen. Se halusi, että sitä noudatetaan vain työantajaliittoon kuuluvissa työpaikoissa. Kaupan liitto suostui tuolloin vaatimukseen, muttei enää tänä vuonna.”

”Tutustu ja tienaa -harjoittelu tarjoaa peruskoulu- ja lukioikäisille mahdollisuuden tutustua työelämään. 2-viikkoisen harjoitteluajan työpäivät ovat 6-tuntisia ja palkka 330 euroa.

Riitaan tarvitaan aina kaksi osapuolta. Silti Pamilla on kiistakumppaniaan suurempi syy peiliinkatsomiseen.

Liitto pelasi nuorten harjoittelupaikoilla härskiä ay-politiikkaa. Ay-liikkeellä on siihen tietysti täysi oikeus, mutta tässä tapauksessa kohde oli väärä. Kärsijöiksi olisivat joutuneet koululaiset ja opiskelijat.

Politikoinnista kertoi osaltaan se, että Pam koplasi harjoittelusopimusneuvotteluihin alunperin varastomiesten suoritepalkkauksen ehtojen muuttamisen. Liitto vaati, että täysin eri asiasta oli sovittava samalla kertaa.

Yhä isompi osa nuorista tuntee vastenmielisyyttä politiikkaa ja ay-politiikkaa kohtaan. Palvelualojen ammattiliiton välistävetoyritys ei lisännyt tulevien työntekijöiden kiinnostusta ay-liikettä kohtaan.”

Älkää repikö, vaan rakentakaa

Aamulehti penää päättäjiä ja kuntalaisia rakentamaan karttojen repimisen sijasta.

”Kuntaministeri Henna Virkkusen (kok) postiluukku kävi ahkeraan perjantaina. Takaraja oli käsillä. Kaikki maan 336 kuntaa viimeistelivät vastaustaan kuntatyöryhmän uudistusesitykseen, joka aiheutti julki tultuaan äänekästä mielensäpahoittamista varsinkin kunnantaloilla.

Jo ensimmäisten 250 vastauksen perusteella Virkkunen totesi, että kunnat ovat ”hyvin laajasti tunnistaneet” tarpeen tehdä uudistuksia kunta- ja palvelurakenteessa.

Kansakunnan edun nimissä toivoisi, että ministerin analyysi on tosi. Kuntakartta olisi vihdoinkin syytä ymmärtää sinä mikä se on, rohkeana keskustelun avauksena ja suunnan viitontana. Ilman kuntien aloitteellisuutta ja itselle haalitun vastuun kantamista koko harjoitus päättyy fiaskoon, joka käy kalliiksi seuraavalle sukupolvelle veronmaksajia.

Karttojen repimisestä on päästävä rakentamiseen. Jos kuntauudistuksen tuhokirveet vaihdetaan nikkarin vasaroihin, se on kaikkien etu. Ja kun piirustukset on yhdessä valittu, koko hallituksen on taottava tahdissa niiden mukaisesti.”